

Prva dama

(Excerpt in Serbian)

Translated by: Dragana Bojanić
Contact of the translator: d.b.t@sbb.rs

8. Mogla bih da budem neko

Odvila je markizu, odmotala je, gledajući u svoje bele dlanove (svoje *pejl* ručice, ne blede po naški, što čovek zamišlja kao mrtvačko bledilo, već *pejl* engleski, što čoveku znači aristokratski svetao ten: Vitsavejin ten bio je plemenito blede boje), leva i desna nadlanica, kako iscrtavaju svaka svoj krug, jedna malo iznad druge, ista osa, suprotni pravci vrtenja, ručka – palica se nastavlja, produžena je još za dobar metar, do vrha gde je završna kvačica uhvaćena u uške vodoravne prečke sa namotanim voštanim platnom. Prepodne ga je odmotala (ručice su ravnomerno kružile u suprotnim pravcima), u pitanju je bila terasa na južnoj fasadi, sad, u kasno poslepodne ponovo ga je namotala, ugasila senku. *Kako uznemirujuće*, šapnula je u sebi, *jedva pomerajući usne, kako jako i zaista uznemirujuće: kruženje horizontalno, prečka, kruženje vertikalno, odnosno suprotno, trenutno dejstvo, platno rastvoreno, platno spremljeno, zar to nije ludo? Da sam sad dete, da kao dete ovako pomeram senke okretanjem, sigurno bi me općinilo do kraja, poželela bih da postanem inženjer ili mehaničar, ili tako nešto, postala bih inženjer ili mašinar, ili nešto konkretno, a ovako, ah.*

Sunce još nije u potpunosti zašlo, bilo ga je još za pola čoveka, bojilo je veče medenom svetlošću, Vitsavejino blede lišce izgledalo je meko, bilo je sanjivo i milo, sve dok nije u potpunosti zašlo. (Za gorom, za tom gorom zelenom.)

9. Kraj studija

Podela diploma lepo se poklopila sa suprugovim godišnjim odmorom. Nakon svečanosti na Univerzitetu zajedno su otišli na ručak, mladi bračni par, Vitsavejini roditelji, Vitsavejina školska drugarica iz gimnazije. Uveče je školska drugarica rekla *ovaj tvoj može zaista mnogo da popije!*

12. Vitsavejin talenat

Strašno je počela da se interesuje za Nikolu Teslu, strašno. Htela je sve da zna o njegovom životu i radu, htela je, ali to nije htela sebi da prizna, da u sebi otkrije klicu genijalnosti, jer je čitala o njegovom detinjstvu, kako je kao trogodišnjak u mraku olujne večeri milovao mačku, njena je dlaka pucketala zbog elektriciteta, a oko nje se iscrtala svetlosna aura i – puf – iskra je preskočila, plamen se zapalio, strast je rođena, oj, Nidžo, nema povratka. Zapravo se nadala da se i u njenom detinjstvu pomerila neka slično veličanstvena i sudbonosna prekretnica,

čepkalo je po sećanju, čepkala, ali tamo nije bilo ničeg sličnog, nešto najbliže tome bilo je kad je jednom rastavila poni bicikl na prafaktore, a onda ga ponovo sastavila, sve je štimalo, sve je funkcionisalo kao pre, samo što joj je ostala puna šaka šrafova, podloški i matica (otac joj je isprašio tur), ali to, naravno, ne može da bude to, zato bi prihvatila i kad bi od proučavanja života i rada Nikole Tesle na nju prešao bar delić genijalnosti, makar to.

Uzaludni behu svi napori i udublјivanje u sebe, Vitsaveja nije bila ni genije ni inovator, zapravo nije bila ni posebno tehnički tip. Ali imala je druge talente.

44. Večera sa gostom

U goste je stigao fin i veoma šarmantan gospodin, neki baron, bez pratilje. Seli su zajedno za sto, konobari su još elegantnije nego inače upriličili koreografiju – nagnuti se gostu s leve strane, uzeti tanjir levom rukom u rukavicama, skloniti ga kružnim pokretom (kontrapost, težina na levoj nozi), nagnuti se sa desne strane (kontrapost, težina na desnoj nozi), kružnim pokretom desnom rukom staviti ispred gosta sledeće jelo, na primer nežan i mekan stejk, deblјine dva prsta, pečen sedam minuta, iznutra ružičast, prilog od lagano prokuvanog povrća oblikovanog u malo gnezdo. Baronove crne oči nisu se zadržavale ni na jednom pokretu, mada je pratio igru, čak prilično pažljivo, kao što je pogledom usmerenim u drugom pravcu pratio i rukom ispisan jelovnik sa porodičnim grbom domaćina, tušem u boji i pozlatom, kao inicijale u starim rimskim misalima.

Baron je pio crveno vino, nastavio da priča ono što je pre par trenutaka započeo *da ne bi knjigu ostavljao na stolu u sobi, sa određenim naporom otvorio sam fioku i spremio je. Kad sam je gurnuo do kraja fioke, udarila je u nešto, jer je fioka bila prilično duboka.*

Bodež, pomislila je Vitsaveja, bodež, krvavo sečivo.

Rukopis, pomislio je David, možda Aristotelov izgubljeni spis.

54. Ad aspera per astra

Još za prvih meseci zajedničkog života videla je čudesa. Sve je umeo, baš sve, da otpuši cevi, uštirka košulje, postavlja pločice, da premontira vrata frižidera koja se otvaraju ulevo da se otvaraju udesno, umeo je i da golim rukama ulovi ribu, da očerupa kokoš, da štrika i pravi sapun od pepela i svinjske masti, znao je za vreme kakvog meseca se seče drveće i kolje prase, jedne je večeri rekao *šta se čudiš, neke stvari treba znati; pastir mora da zna neke stvari ako hoće da postane kralj*, njoj je kroz glavu prošla misao da je za kraljevu buduću ženu dovoljno da ume da zavede kralja i da ima hrabrosti da otera muža u smrt, video je da je preko njenog lica prešla senka, poljubio je njen vrat i zagugutao *da li si znala da umem i da imitiram Palmu?* Sjajno ga je imitirao, zbog Davidovih imitacija i crnog vina cele večeri su se smejali kao lud na brašno.